

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 05080-16/2021-ERU

V Jihlavě dne 22. března 2022

R o z h o d n u t í

O rozkladu pana Ing. ██████, nar. 20. května 1966, bytem ██████ (dále též „podatel“), zastoupeného paní ██████, nar. ██████, bytem ██████, proti usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 05080-3/2021-ERU ze dne 14. června 2021 (sp. zn. OSS-05080/2021-ERU), kterým byl podle § 43 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odložen jeho návrh ze dne 1. června 2021, kterým se domáhal vydání rozhodnutí spočívajícího v určení povinnosti společnosti **Česká energetická budoucnost s.r.o.**, se sídlem Revoluční 655/1, 110 00 Praha 1 – Staré Město, IČ: 291 31 839 (dále jen „společnost Česká energetická budoucnost s.r.o.“), uhradit mu částku ve výši 4 000 Kč s příslušenstvím z titulu náhrady škody, částku ve výši 24 000 Kč s příslušenstvím za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny č. 6321000048 a částku ve výši 7 500 Kč s příslušenstvím za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu č. 6321000144, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu, na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad pana Ing. ██████, nar. ██████, bytem ██████, proti usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 05080-3/2021-ERU ze dne 14. června 2021 (sp. zn. OSS-05080/2021-ERU) se zamítá a napadené usnesení se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Návrh podatele na zahájení řízení

Energetický regulační úřad obdržel dne 1. června 2021 návrh pana Ing. ██████ na rozhodnutí sporu se společností Česká energetická budoucnost s.r.o., prostřednictvím kterého se podatel v části domáhal určení povinnosti společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o. uhradit mu částku ve výši 4 000 Kč s příslušenstvím z titulu náhrady škody, částku ve výši 24 000 Kč s příslušenstvím za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny č. 6321000048 a částku ve výši 7 500 Kč s příslušenstvím za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu č. 6321000144.

Podatel k věci uvedl, že dne 24. listopadu 2020 uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele se společností Česká energetická budoucnost s.r.o. smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu. Vzhledem k tomu, že tato společnost byla řádně informována o původních závazcích podatele, měl jmenovaný za to, že budou řádně ukončeny. Společnost Utylis Energie s.r.o., se sídlem Jihovýchodní V 913/7, 141 00 Praha 4 – Záběhlice, IČ: 241 21 975 (dále jen „společnost Utylis Energie s.r.o.“), jakožto původní dodavatel podatele, však vystavila podateli smluvní sankci ve výši 4 000 Kč za předčasné ukončení smlouvy. Podatel po řádném uhrazení sankce vyzval společnost Česká energetická budoucnost s.r.o. k podání vysvětlení a zaplacení smluvní pokuty z titulu náhrady škody, ta však na výzvu nereagovala. Podatel následně obdržel od společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o. vyúčtování elektřiny a plynu, která reklamoval. Na tyto reklamace společnost Česká energetická budoucnost s.r.o. nereagovala. Z uvedených důvodů se podatel po jmenované domáhá výše specifikovaných náhrad.

II. Napadené usnesení

Energetický regulační úřad usnesením č. j. 05080-3/2021-ERU ze dne 14. června 2021 návrh podatele v části odložil.

V odůvodnění usnesení Energetický regulační úřad uvedl, že v rámci jemu svěřených pravomocí podle § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. a 2. energetického zákona se nelze úspěšně domáhat ani náhrady škody obecně, ani náhrad za nedodržení standardů lhůt pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny a plynu, neboť ty jsou v podstatě zvláštní formou náhrady škody kogentně navázanou na nedodržení povinností stanovených vyhláškou č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 540/2005 Sb.“), a vyhláškou č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 545/2006 Sb.“). Pravomoc Energetického regulačního úřadu rozhodovat na návrh zákazníka odebírajícího elektřinu nebo plyn pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, o poskytnutí náhrad za nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb v elektroenergetice nebo plynárenství náležela Energetickému regulačnímu úřadu na základě § 17 odst. 7 písm. e) bodu 3. energetického zákona pouze do konce roku 2015; od 1. ledna 2016 byl bod 3. tohoto ustanovení z energetického zákona novelou zákona č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela č. 131/2015 Sb.“), vypuštěn bez náhrady. Náhrada za nedodržení standardů není předmětem ujednání ve smlouvě o dodávce elektřiny nebo plynu, a proto ji nelze podřadit pod § 17 odst. 7 písm. e) bod 1. energetického zákona.

III. Rozklad podatele

Proti usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 05080-3/2021-ERU ze dne 14. června 2021, které mu bylo dne 18. června 2021 doručeno, podal podatel dne 29. června 2021 rozklad, ve kterém navrhl, aby Rada napadené usnesení zrušila a vrátila věc k rozhodnutí o návrhu.

Podatel označil argumentaci Energetického regulačního úřadu s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 97/2019-53 za chybnou. V této souvislosti odkázal též na důvodovou zprávu k novele č. 131/2015 Sb., ve které se uvádí, že „*Pro zachování rovnosti všech účastníků trhu s elektřinou a plynem se navrhuje rozšíření kompetence ERÚ*

o rozhodování sporů mezi zákazníkem a držitelem licence a sporů za nedodržení standardů kvality“. Povinnost společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o. dodržet standardy lhůt pro vyřízení reklamace včetně povinnosti zaplacení náhrady za nedodržení těchto standardů vyplývá nejen z vyhlášek č. 540/2005 Sb. a č. 545/2006 Sb., ale i ze samotného ujednání ve smlouvách. Kromě toho, jestliže podatel jakožto spotřebitel nesprávně formuloval petič, měl jej Energetický regulační úřad vyzvat k doplnění či nápravě vad a řádně jej poučit. Odložením návrhu se správní orgán podle názoru podatele dopustil přílišného formalismu.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad podatele byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 věty první správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Podle § 141 odst. 9 správního řádu ve sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Po posouzení věci dospěla Rada k závěru, že Energetický regulační úřad v dané věci rozhodl v souladu se zákonem a napadené usnesení bylo odůvodněno v souladu s požadavky uvedenými v § 68 správního řádu.

Podle § 10 správního řádu jsou správní orgány věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona. Podle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu správní orgán věc odloží v případě, že bylo učiněno podání, k jehož vyřízení není věcně příslušný žádný správní orgán.

Podle § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona Energetický regulační úřad rozhoduje tzv. spotřebitelské spory, konkrétně spory mezi zákazníkem (spotřebitel nebo fyzická osoba podnikající) a držitelem licence o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie (bod 1.), a dále rozhoduje o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie, vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo (bod 2.).

Předmětem přezkumu v projednávané věci je posouzení věcné příslušnosti Energetického regulačního úřadu k rozhodnutí o návrhu podatele, prostřednictvím kterého se jmenovaný v části domáhal určení povinnosti společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o. uhradit mu částku ve výši 4 000 Kč s příslušenstvím z titulu náhrady škody, a dále částek ve výši 24 000 Kč s příslušenstvím a 7 500 Kč s příslušenstvím za nedodržení standardů lhůt pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny a plynu. Podatel se tedy uplatněným návrhem fakticky domáhá splnění určitých povinností ze strany společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o.; jeho návrh je proto návrhem na plnění a je možné uvažovat toliko o jeho podřazení pod § 17 odst. 7 písm. e) bod 1. energetického zákona. Podle tohoto ustanovení je však Energetický regulační úřad příslušný rozhodovat výhradně spory týkající se smluvních, nikoliv mimosmluvních povinností. Aby tedy byl Energetický regulační úřad k projednání podaného návrhu příslušný, je nutné, aby byly kumulativně splněny všechny podmínky předpokládané § 17 odst. 7 písm. e) bodem 1. energetického zákona, tj. musí se jednat o návrh spotřebitele na rozhodnutí sporu, v němž tento spotřebitel tvrdí, že dodavatel je nejen povinen splnit nějakou povinnost, ale současně se musí jednat o povinnost, která mu vyplývá ze smlouvy uzavřené mezi dotčeným spotřebitelem a zmíněným dodavatelem. Je přitom

zároveň nutné zdůraznit zásadu, že rozsah věcné příslušnosti správního orgánu, pokud tato představuje výjimku z věcné příslušnosti soudu, což je právě tento případ, je třeba vykládat restriktivně (tj. nerozšiřovat pravomoci správního orgánu na úkor soudu).

Pokud jde o částku ve výši 4 000 Kč s příslušenstvím, jíž se podatel po společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o. domáhá z titulu náhrady škody, když tato odpovídá částce, kterou podatel uhradil společnosti Utylis Energie s.r.o. coby jeho původnímu dodavateli jako smluvní sankci za předčasné ukončení smlouvy, je tedy zjevné, že nejde o plnění povinnosti z jakékoliv smlouvy uzavřené mezi podatelem a společností Česká energetická budoucnost s.r.o. Naopak povinnost k úhradě této smluvní pokuty vyplývala podateli ze smlouvy uzavřené mezi ním a společností Utylis Energie s.r.o. a podatel tuto částku jmenovaně uhradil. Jak již správně uvedl prvostupňový orgán, domáhá-li se nyní podatel náhrady této částky po svém novém dodavateli, tj. společnosti Česká energetická budoucnost s.r.o., ve své podstatě jde o požadavek na náhradu škody podle § 2894 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, k jehož projednání není Energetický regulační úřad ve smyslu § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona příslušný; současně není k jeho projednání příslušný žádný správní orgán, ale obecné soudy. Ostatně podatelovy rozkladové námítky ani do této části odmítnutí podaného návrhu nesměřují.

Co se týče pohledávek ve výši 24 000 Kč s příslušenstvím a 7 500 Kč s příslušenstvím za nedodržení standardů lhůt pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny a plynu, Rada odkazuje na odůvodnění prvostupňového usnesení a taktéž na usnesení zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. Konf 2/2020-8, v němž soud dospěl k závěru, že „*K vydání rozhodnutí o náhradě za nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb podle § 11 odst. 1 písm. h) č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích, ve znění účinném od 1. 1. 2016, není příslušný Energetický regulační úřad, nýbrž soudy v občanském soudním řízení.*“. Ze znění § 11 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 17 odst. 7 písm. s) energetického zákona podle názoru soudu vyplývá, že držitel licence je povinen dodržovat stanovené parametry kvality dodávek a služeb a v případě jejich nedodržení poskytovat náhradu. Energetický regulační úřad tuto činnost toliko monitoruje a vyhodnocuje, avšak původně vymezená rozhodovací činnost Energetického regulačního úřadu v případech nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb v elektroenergetice a plynárenství byla v důsledku novely energetického zákona č. 131/2015 Sb. zúžena. Aktuální znění § 17 odst. 7 písm. e) kompetenci Energetického regulačního úřadu k rozhodování o poskytnutí náhrad za nedodržení uvedených standardů nestanoví, a proto jsou k rozhodování v těchto věcech příslušné obecné soudy.

K námítkám podatele Rada uvádí, že rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 97/2019-53 není pro posouzení uvedené otázky relevantní, neboť se nezabýval tím, zda § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona svěřuje Energetickému regulačnímu úřadu pravomoc k rozhodování o poskytnutí náhrad za nedodržení uvedených standardů, ani tím, zda povinnost dodavatele poskytnout zákazníkovi náhradu za nedodržení těchto standardů vyplývá ze smlouvy, ale posouzením toho, zda § 17 odst. 7 písm. e) bod 1. energetického zákona svěřuje Energetickému regulačnímu úřadu pravomoc rozhodovat o všech druzích návrhů zákazníka, které se týkají práv a povinností ze smlouvy uzavřené mezi ním a dodavatelem energií nebo pouze o návrzích na (s)plnění těchto povinností. V posuzovaném případě však nedošlo k odmítnutí části podatelova návrhu proto, že by petit nesprávně formuloval, resp., že by správní orgán z důvodu formulace petitu považoval jeho návrh za návrh na určení (a nikoliv za návrh na plnění). Náhrady za nedodržení standardů představují tzv. mimosmluvní plnění zákazníkovi, které je mu držitel licence povinen uhradit v případě

porušení svých právními předpisy stanovených povinností, a to podle podzákoných právních předpisů vydaných na základě energetického zákona (*de facto* mimosmluvní plnění *ex lege*). Jedná se tedy o zvláštní formu náhrady škody kogentně navázanou na nedodržení povinností stanovených vyhláškami. Jelikož tyto náhrady nejsou předmětem ujednání ve smlouvách o dodávce elektřiny/plynu, nelze je podřadit pod § 17 odst. 7 písm. e) bod 1. energetického zákona.

Tvrdí-li podatel, že povinnost dodavatele poskytnout zákazníkovi náhradu za nedodržení standardů lhůt pro vyřízení reklamace vyplývá nejen z vyhlášek č. 540/2005 Sb. a č. 545/2006 Sb., ale i ze samotných ujednání ve smlouvách, resp. z jejich obchodních podmínek, Rada se s takovým hodnocením neztotožňuje. Přestože odkazované všeobecné obchodní podmínky upravují vyřízení reklamací podle prováděcích právních předpisů a v této souvislosti zakotvují právo odběratele reklamovat mimo jiné nedodržení standardu pro vyřízení reklamace, dodavatel se jimi pro takové případy smluvně nezavázal k úhradě jakékoliv náhrady škody. Jak již bylo uvedeno, předmětná povinnost a její výše naopak vyplývá výhradně z podzákoných právních předpisů.

V. Závěr

Při přezkumu usnesení Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 a § 141 odst. 9 správního řádu Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že Energetický regulační úřad v dané věci rozhodl správně, napadené usnesení splňuje obsahové náležitosti správního rozhodnutí a je přezkoumatelné. Jelikož v daném případě bylo učiněno podání, k jehož vyřízení v dané části není příslušný žádný správní orgán, Energetický regulační úřad návrh na zahájení řízení v této části v souladu s právními předpisy odložil. Vzhledem k tomu, že nebyl dán žádný důvod pro zrušení napadeného usnesení, Rada rozklad podatele zamítla a napadené usnesení potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Ing. [REDACTED], prostřednictvím [REDACTED]
Česká energetická budoucnost s.r.o.